

ỦY BAN GIÁO DỤC CÔNG GIÁO

trực thuộc

Hội Đồng Giám Mục Việt Nam

THƯ GỬI SINH VIÊN, HỌC SINH CÔNG GIÁO NHÂN DỊP KHAI GIẢNG NĂM HỌC 2025 - 2026

Các con thân mến,

Mùa hè của các con chuẩn bị kết thúc, mang theo những tâm trạng khác nhau của thời học sinh. Đã có những người được trọn vẹn kỳ nghỉ bên gia đình, nhưng cũng rất nhiều người phải tất bật và lo lắng cho giai đoạn quan trọng mang tính chất quyết định của mình. Tất cả những điều ấy, cha có thể gói gọn lại trong một cụm từ “MÙA HÈ VÀ THI CỬ 2025”: mùa hè có niềm vui của nghỉ ngơi và du lịch, thi cử có lo lắng của kỳ thi và xét duyệt. Quả thật, đọc trên các trang thông tin điện tử, kỳ thi nào cũng có những câu chuyện riêng của nó, xét tuyển nào cũng mang tính mới mẻ về đối chọi và lo lắng. Thế nhưng giờ đây, mọi thứ đã ổn định, các con chuẩn bị bước vào năm học mới, cha vui mừng chào chúc các con một năm học 2025 - 2026 với nhiều quyết tâm và kết quả tốt đẹp nhất. Tuy nhiên, mục tiêu của giáo dục Công giáo là đào tạo con người phát triển toàn diện, không chỉ về kiến thức mà còn về tâm hồn và lòng đạo đức. Bởi thế, nhân dịp khởi sự cho một chu kỳ học tập mới, cha cũng muốn chia sẻ với các con một vài suy nghĩ của mình.

1. Một chân trời mới

Cho đến thời điểm này, vì tính thực dụng của nó, có thể nói Trí Tuệ Nhân Tạo (AI) được nhắc đến và áp dụng trong tất cả mọi lĩnh vực của cuộc sống con người. Một học sinh nọ viết bài văn với những từ ngữ thật lạ lẫm so với trình độ cấp 2, cô giáo hỏi thăm thì mới biết bạn ấy đã nhờ ChatGPT hỗ trợ. Điều mà cô giáo lo lắng ở đây là chẳng biết học sinh của mình có hiểu hết được những từ ngữ mà bạn ấy đang sử dụng bởi ChatGPT cung cấp không. Hay một bài viết ngắn trên tờ báo La Croix, tác giả Elie Pillet, ngày 04 tháng 6 năm 2025 có nội dung “Tôn giáo thực sự là gì?”. Tùy theo những người có uy thế sử dụng AI để quảng bá đức tin của họ. Nếu ChatGPT là một tín đồ trung thành với đạo Hồi thì chúng ta sẽ thấy câu trả lời sau đây: “*Nếu bạn phải noi gương một con người duy nhất, để có cách sống tốt nhất, hành vi tốt nhất, ý tưởng tốt nhất, thì đó sẽ là ai?*” Bị buộc phải trả lời trước bằng một từ duy nhất, AI trả lời: “Muhammad”. Còn “cuốn sách hay nhất mọi thời đại”? “Kinh Coran”. “Hệ ý thức hệ tốt nhất”? “Hồi giáo”. Điều gì có sức ảnh hưởng đến sự vui mừng:

“Ông ấy đã trả lời Kinh Coran, các bạn à!”... Vậy, các con chớ nên lạm dụng quá mức và đi trạch đường, khi mà với công cụ này, người ta muốn thay thế cho sự suy nghĩ của lý trí, ý chí và tình cảm tự nhiên mà Thiên Chúa đã tạo dựng nên trong con người.

Trong sứ điệp được ký bởi Đức Hồng Y Pietro Parolin, Quốc vụ khanh Toà Thánh, gửi đến Hội nghị Thượng đỉnh về Trí Tuệ Nhân Tạo 2025, diễn ra tại thủ đô Genève của Thụy Sĩ, Đức Thánh Cha Lêô XIV nhấn mạnh “Trí tuệ Nhân tạo không thể thay thế khả năng phân định đạo đức hay khả năng thiết lập các mối quan hệ chân thật”... Đặc biệt liên quan đến chiều kích nhân học và đạo đức, Đức Thánh Cha khẳng định: “Mặc dù Trí tuệ Nhân tạo có thể mô phỏng một số khía cạnh lý luận của con người và thực hiện các nhiệm vụ cụ thể với tốc độ và hiệu quả đáng kinh ngạc, nhưng nó không thể thay thế khả năng phân định đạo đức hay khả năng thiết lập các mối quan hệ chân thật. Do đó, sự phát triển các tiến bộ công nghệ này phải đi đôi với sự tôn trọng các giá trị con người và xã hội, khả năng phán đoán với lương tâm trong sáng, và sự trưởng thành trong trách nhiệm của con người. Không phải ngẫu nhiên mà thời đại đổi mới sâu sắc này đã thúc đẩy nhiều người suy tư về ý nghĩa của việc làm người và vai trò của nhân loại trong thế giới”... Cuối cùng, vị đại diện Chúa Kitô tha thiết kêu gọi mọi người hãy sử dụng trí tuệ nhân tạo một cách đạo đức, nghĩa là vừa đúng ý Chúa vừa hợp với đời sống con người.

Từ những hiện tượng trên, là một Kitô hữu được phân định trong giáo huấn của Mẹ Giáo hội, chúng ta hãy chọn cho mình một ứng xử phù hợp, đó cũng là điều mà cha muốn kêu gọi các con trong năm học mới: Hãy trung thành học nơi Chúa Kitô, vì chính nhờ Người, với Người và trong Người, mà mọi danh dự và vinh quang đều qui về Thiên Chúa (x. Kinh Nguyện Thánh Thể).

2. Chúa Kitô là trung tâm của thần học.

Tác giả thư Do thái đã viết: “*Thuở xưa, nhiều lần nhiều cách, Thiên Chúa đã phán dạy cha ông chúng ta qua các ngôn sứ; nhưng vào thời sau hết này, Thiên Chúa đã phán dạy chúng ta qua Thánh Tử. Thiên Chúa đã nhờ Người mà dựng nên vũ trụ, đã đặt Người làm Đấng thừa hưởng muôn vật muôn loài. Người là phản ánh vẻ huy hoàng, là hình ảnh trung thực của bản thể Thiên Chúa...*” (Dt 1, 1-3). Điều này muốn nói với chúng ta rằng: tất cả mọi chuyên đề hay nghiên cứu về thần học đều bắt nguồn từ Chúa Kitô, Ngôi Lời nhập thể.

Trong kế hoạch cứu độ thần linh, mọi thứ bắt đầu từ Chúa Ba Ngôi để trở về với Chúa Ba Ngôi. Thần học là một công trình xây dựng của con người dựa trên dữ liệu của mặc khải. Mục đích của mặc khải là để cung cấp cho con người phương tiện để thực hiện sự cứu rỗi, nhưng chính nhờ Chúa Kitô, chính qua Ngài, chỉ qua Ngài, chúng ta hiểu Thiên Chúa và có thể trở về với Thiên Chúa. “*Chính Thầy là con đường, là sự thật và là sự sống. Không ai đến với Chúa Cha mà không qua Thầy...Anh em hãy tin Thầy: Thầy ở trong Chúa Cha và Chúa Cha ở trong Thầy; bằng không thì hãy tin vì công việc Thầy làm*” (x. Ga 14, 1-14).

Cho nên, chúng ta không thể và không có khả năng để diễn đạt Thiên Chúa và những mầu nhiệm của Ngài bằng những khái niệm của mình, bởi vì chúng ta chỉ là những con người tại thế và phải trở về với Thiên Chúa. Chính từ quan điểm này, chúng ta phải tập trung về Chúa Kitô, nhờ Chúa Kitô mà chúng ta hiểu được phần nào về Thiên Chúa và những mầu nhiệm của Ngài, cho nên Chúa Kitô là trung tâm của thần học.

3. Chúa Kitô là trung tâm của tất cả kiến thức Kitô giáo.

Thông qua Ngôi Lời Nhập Thể, chúng ta được giới thiệu kiến thức về Thiên Chúa Ba Ngôi. *“Khi Đức Giê-su chịu phép rửa xong, vừa ở dưới nước lên, thì các tầng trời mở ra. Người thấy Thần Khí Thiên Chúa đáp xuống như chim bồ câu và ngự trên Người. Và có tiếng từ trời phán: “Đây là Con yêu dấu của Ta, Ta hài lòng về Người”* (Mt 3, 16-17).

Cũng chính trong Chúa Kitô mà chúng ta biết số phận và mục đích của mình: tham gia vào vai trò tử hệ thần linh trong Chúa Kitô: *“VẬY ĐÃ LÀ CON, THÌ CŨNG LÀ THỪA KẾ, MÀ ĐƯỢC THIÊN CHÚA CHO THỪA KẾ, THÌ TỨC LÀ ĐỒNG THỪA KẾ VỚI ĐỨC KI-TÔ”* (x. Rm 8, 17). Bằng cách suy ngẫm về tử hệ thần linh, chúng ta tiến đến việc biết chúng ta là ai trong quan điểm của Thiên Chúa: *“Thật vậy, nhờ đức tin, tất cả anh em đều là con cái Thiên Chúa trong Đức Giê-su Ki-tô”* (Gl 3, 26).

Đồng thời, qua Chúa Kitô, chúng ta nhận sự mặc khải về sự sa ngã và sự tha thứ, bởi vì Ngài là Đấng Cứu Chuộc. Chính nhờ nhìn thấy Đấng Cứu Chuộc và trong Ngài, chúng ta biết cả nỗi đau khổ lẫn sự cao quý của con người mình.

Chúng ta cũng không thể biết Giáo hội mà không biết Chúa Kitô, vì trong cuộc sống đức tin của mình, Giáo hội là Chúa Kitô được nối dài, qua việc rao giảng về Chúa Kitô: *“Và đây, Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế”* (Mt 28, 19-20).

Điều này cũng đúng với các Bí tích, không chỉ là phương tiện được thiết lập trong quá khứ bởi Chúa Kitô, mà còn là công cụ mà Ngài, trong trạng thái phục sinh, vẫn hành động để hiện diện ban sự sống của Ngài cho đến ngày sau cùng.

Những năm sau, cha tiếp tục chia sẻ với các con những bài học về Chúa Kitô, bởi vì Ngài là khởi nguyên và cùng tận (*Alpha và Omega*) của đời sống người Kitô hữu chúng ta.

Các con thân mến,

Hiện diện trong cuộc đời này, mỗi người đều có công việc cá nhân của mình, đó là những bổn phận hàng ngày. Thầy cô có bổn phận của thầy cô, các con học sinh có bổn phận của học sinh, cha mẹ có bổn phận cha mẹ. Theo cái nhìn đức tin Kitô giáo, việc trung thành với bổn phận hàng ngày của mình, là chu toàn thánh ý Chúa. Tác giả thư gửi tín hữu Do Thái đã có một lời khuyên cho chúng ta rằng: *“Đức Giêsu Kitô vẫn là một, hôm qua cũng như hôm nay, và như vậy mãi đến muôn đời. Đừng để cho đủ thứ học thuyết xa lạ mê hoặc anh em”* (Dt 13, 8 - 9a). Trong kiên nhẫn và tin tưởng, các con hãy đến, hãy nghe, hãy học cùng Chúa Kitô, để các con vừa giữ lấy đức tin, nhưng cũng vừa nhận thêm những chân lý bổ ích cho đời sống đạo hàng ngày của mình. Ngày 05.9 tới đây, cùng với tất cả bạn bè trên

mọi miền đất nước, các con sẽ chính thức bước vào năm học mới. Trong bầu khí rộn ràng của ngày khai giảng năm học 2025 – 2026 và bằng niềm hy vọng lớn lao của Năm Thánh, cha cầu chúc cho chúng con một năm học mới vui tươi, bình an với nhiều kết quả tốt đẹp.

Thân ái trong Chúa Kitô.

Vĩnh Long, ngày 31 tháng 8 năm 2025.

+ Phêrô Huỳnh Văn Hai

Giám mục Giáo Phận Vĩnh Long

Chủ tịch Ủy Ban Giáo Dục Công Giáo